

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ ดำเนินการดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชน ต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ

2. เป้าหมาย

เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัย

3.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประกอบไปด้วย

3.2.1 ครูผู้ดูแลเด็ก	จำนวน	2	คน
3.2.2 ตัวแทนคณะกรรมการ	จำนวน	4	คน
3.2.3 หัวหน้ากองการศึกษา	จำนวน	1	คน
	รวม	7	คน

3.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

3.3.1 นายกเทศมนตรีตำบลหาดคำ	จำนวน	1	คน
3.3.2 ประธานสภาเทศบาล	จำนวน	1	คน

3.3.3 ผู้ดูแลเด็ก	จำนวน	3	คน
3.3.4 ผู้ปกครองนักเรียน	จำนวน	2	คน
3.3.5 คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน	5	คน
3.3.6 ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน	2	คน
	รวม	14	คน

4. การดำเนินงานวิจัย

การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ ดำเนินการดังนี้

4.1 กลุ่มผู้วิจัยศึกษาเอกสารจากข้อมูลรายงานการประชุม หลักการ แนวคิด การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากหลักกฎหมาย นโยบาย งานวิจัยและแนวทาง หลักการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ทิศทางไว้

4.2 แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อตรวจเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

4.2.1 นายอาทิตย์ ลุนสำโรง ค.ม. ผู้อำนวยการโรงเรียนเหล่าฝ้าย ผดุงวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและภาษา

4.2.2 นายทองคำ ดวงจันทร์ ร.ป.ม. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์หนองคาย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (วิทยาเขตหนองคาย) มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

4.2.3 นายสุจินต์ ชินโสม ร.ป.ม. นักวิชาการศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลโพธิ์สว่าง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสถิติ

4.3 สร้างเครื่องมือแบบบันทึกการประชุม ฉบับที่ 1 เพื่อบันทึกการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยหาคุณภาพเครื่องมือเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ตรวจสอบเครื่องมือด้านโครงสร้างเนื้อหาให้สอดคล้องกับงานวิจัย

4.4 กลุ่มผู้วิจัย จัดการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประชุมเพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำตามกรอบ

มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แก่

- 4.4.1 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 4.4.2 มาตรฐานด้านบุคลากร
- 4.4.3 มาตรฐานด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 4.4.4 มาตรฐานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร
- 4.4.5 มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 4.4.6 มาตรฐานด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

4.5 ผู้วิจัยและกลุ่มผู้วิจัยร่วมกันสรุปสภาพการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำแต่ละมาตรฐาน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกการประชุม ฉบับที่ 1

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 การเก็บข้อมูลในระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร รายงานการประชุม และระหว่างการสนทนากลุ่มผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการประชุม ฉบับที่ 1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและนำข้อมูลที่เป็นบันทึกจากแบบบันทึกการประชุม ฉบับที่ 1 มาเรียบเรียงเป็นความเรียง

ระยะที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ ดำเนินการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ

2. เป้าหมาย

เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ

3. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัย

3.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประกอบไปด้วย

3.2.1 ครูผู้ดูแลเด็ก	จำนวน	2	คน
3.2.2 ตัวแทนคณะกรรมการ	จำนวน	4	คน
3.2.3 หัวหน้ากองการศึกษา	จำนวน	1	คน
	รวม	7	คน

3.3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาประเมินร่างแผน

ยุทธศาสตร์

3.3.1 รองนายกเทศมนตรีตำบลหาดคำ	จำนวน	1	คน
3.3.2 หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษาศาสนา วัฒนธรรม เทศบาลตำบล			

วัดธาตุ

จำนวน 1 คน

3.3.3 นักวิชาการศึกษา 6ว เทศบาลตำบลกวนวัน จำนวน 1 คน

3.3.4 นักวิชาการศึกษา 6ว องค์การบริหารส่วนตำบลเทศบาลตำบล

หินโงม

จำนวน 1 คน

3.3.5 นักวิชาการศึกษา 5 เทศบาลตำบลบ้านเคื่อ จำนวน 1 คน

รวม 5 คน

3.4 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวข้องด้านการศึกษาประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์

3.4.1 ปลัดเทศบาล	จำนวน	1	คน
3.4.2 หัวหน้าสำนักปลัด	จำนวน	1	คน
3.4.3 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	จำนวน	1	คน
3.4.4 กรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน	10	คน
3.4.5 สมาชิกสภาเทศบาล	จำนวน	11	คน

3.4.6 ผู้ดูแลเด็ก

จำนวน 6 คน

รวม 30 คน

4. การดำเนินงานวิจัย

การพัฒนายุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ ดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้วิจัยและกลุ่มผู้วิจัยประชุมเพื่อวิเคราะห์จัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสภาพการณ์พัฒนาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในปัจจุบัน โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis โดยการวิเคราะห์ศักยภาพของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์วัดเจริญสมณกิจ สังกัดเทศบาลตำบลหาดคำ เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์ แนวทางแก้ไขปัญหา

4.2 จัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ

4.3 นำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาร่างเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ

4.4 แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 คน โดยบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

4.5 สร้างเครื่องมือ

4.5.1 แบบบันทึกการประชุม ฉบับที่ 2 บันทึกเกี่ยวกับการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา ดำเนินการสร้างแบบบันทึกการประชุม โดยหาคุณภาพเครื่องมือเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือหาค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหา

4.5.2 แบบประเมินร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วม ดำเนินการสร้างแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและนำแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าความสอดคล้องด้านเนื้อหา IOC (Item-Objective) และนำแบบประเมินไปหาคุณภาพ โดยหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 ถึง .70 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90

4.6 นำร่างยุทธศาสตร์ ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองนายกเทศมนตรี 1 คน หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษาศาสนา วัฒนธรรมเทศบาลตำบลวัดธาตุ 1 คน นักวิชาการศึกษา เทศบาลตำบลกวนวัน 1 คน นักวิชาการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหินโงม 1 คน นักวิชาการศึกษา 5 เทศบาลตำบลบ้านเตือ 1 คน ประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์ว่ามีความเหมาะสม เป็นไปได้หรือไม่ และข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4.7 นำร่างแผนยุทธศาสตร์ ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวข้องด้านการศึกษาของเทศบาลตำบลหาดคำประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์อีกครั้ง ประกอบไปด้วย ปลัดเทศบาล 1 คน หัวหน้าสำนักปลัด 1 คน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 1 คน กรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 10 คน สมาชิกสภาเทศบาล 11 คน ผู้ดูแลเด็ก 6 คน รวม 30 คน ประเมินร่างแผนยุทธศาสตร์ว่ามีความเหมาะสม เป็นไปได้หรือไม่และมีข้อเสนอแนะอย่างไรต่อการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4.8 ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ตามข้อเสนอแนะ

4.8 ปรับปรุง แก้ไขยุทธศาสตร์ให้สมบูรณ์เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ

4.9 จัดทำยุทธศาสตร์ฉบับสมบูรณ์และนำเผยแพร่ต่อไป

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 แบบบันทึกการประชุม ฉบับที่ 2

5.2 แบบประเมินร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันมีส่วนร่วมของชุมชนฯ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลในระยะที่ 2 ผู้วิจัยใช้แบบบันทึกการประชุม ฉบับที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลและใช้แบบประเมินร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันมีส่วนร่วมของชุมชน ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของแผนยุทธศาสตร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 นำข้อมูลที่บันทึกจากแบบบันทึกการประชุม ฉบับที่ 2 มาเรียบเรียงเป็นความเรียง

7.2 วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหาดคำ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 5 ระดับ โดยใช้วิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด กำหนดคะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ คะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์รายข้อ โดยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้		
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด	
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก	
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง	
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย	
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด	

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบประเมิน คือการวิเคราะห์หาค่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคือ การวิเคราะห์หาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)